

## **ПРОБЛЕМИ ПОБУДОВИ РИЗИК-ОРІЄНТОВАНО БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ З ПОЗИЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА**

Сьогодні у ринкових умовах господарювання безумовно посилюється невизначеність та конкуренція, що часто призводить до створення кризових ситуацій на підприємствах, що об'єктивно підвищує ступінь ризику. Отже, основними завданнями під час прийняття управлінських рішень є врахування ризику, управління ризиком, зведення його до прийнятих меж, зниження можливих негативних наслідків. Опанування українськими підприємствами сучасних підходів до інтегрального управління ризиками на мікро-економічному рівні дозволить позитивно вплинути на кількісні та якісні показники економічного зростання в кризовий період розвитку економіки України в цілому. Окрім цього, орієнтуючись на інтеграцію із Європейським союзом, Україна, її окремі регіони та підприємства мають впроваджувати найбільш прогресивні практики, зокрема і елементи концепції сталого розвитку. Отже, управління ризиками слід розглядати як взаємопов'язані структурні елементи соціально-еколого-економічної системи вітчизняного суб'єкта господарювання.

Наявність ризиків у господарській діяльності підприємства вимагає застосування адекватних методів управління, спрямованих на підвищення стійкості підприємства та його сталого розвитку. Поряд з цим, управління слід розглядати в ролі можливого генератора ризику, оскільки управлінські рішення можуть спиратись на ризики як чинники отримання додаткового прибутку. Відомо, що вищі шанси на успіх завжди мають ті управлінці, яким притаманні здатність приймати і реалізовувати неординарні рішення, гнучкість при зміні стратегії та тактики поведінки на ринку, вміння використовувати широкий спектр практичних методів та прийомів управління ризиком.

Категорія ризику в сучасній теорії прийняття рішень розглядається як одна з можливих характеристик складної господарської ситуації, яка перешкоджає процесу прийняття рішень.

У літературі використовують різні інтерпретації поняття «ризик», зокрема:

- 1) під ризиком припускають побоювання (небезпека), що реалізація проекту приведе до збитків;
- 2) говорячи про ризик, мають на увазі міру розсіювання (дисперсію) отриманих у результаті множинного прогнозу оцінних показників розглянутого проекту (прибуток, рентабельність капіталу);
- 3) під ризиком розуміють небезпеку, що мета підприємницького проекту не буде досягнута в наміченому об'ємі [1].

Ми погоджуємося з точкою зору О. Полянської, яка під ризиком розуміє оцінюване в момент прийняття рішення можливе відхилення величини параметра, яка відповідає моменту реалізації управлінського рішення, від тої величини, виходячи з якої здійснюється вибір управлінського рішення [2].

У діяльності підприємства одним з найважливіших етапів його управління є процес управління ризиком. На думку проф. П. О. Куцика управління ризиком – це процес підготовки і реалізації заходів, метою яких є зниження небезпеки прийняття помилкового рішення і зменшення можливих негативних наслідків небажаного розвитку подій в ході реалізації прийнятих рішень [3].

Ефективний ризик-менеджмент ґрунтується насамперед на дієвій системі бухгалтерського обліку. Слід зазначити, що максимальна ефективність в управлінні і зниження наслідків ризиків досягається тільки при взаємодії управлінських підходів до ризику і механізмів бухгалтерського обліку за умови розробки такого механізму, при якому досягався об'єктивне і точне визначення можливих ризиків, їх оцінка та управління ними.

Для задоволення інформаційних потреб ризик-менеджменту необхідно: володіти суттю проблеми (поняття і класифікація господарських ризиків); розробити послідовність процедур з інформаційного забезпечення та аналізу ризиків; здійснити формування облікового забезпечення аналізу ризиків; застосувати аналітичні методи вивчення ризиків; забезпечити рух отриманої інформації (система взаємодії фінансового та управлінського обліку та ризик-менеджменту). Це дасть можливість прийняти рішення, спрямовані на управління конкретними ідентифікованими ризиками [4].

Отже, проведені дослідження дозволяють зробити висновки про те, що перспективним напрямом розвитку бухгалтерського обліку є побудова його системи на основі використання ризик-орієнтованого підходу в межах концепції сталого розвитку підприємства. Це потребує від науковців та практиків розробки рекомендацій щодо створення системи, яка б проводила моніторинг ризиків, що виникають в процесі діяльності суб'єкта господарювання, та базувалася б на поєднанні індикативних показників із системою рахунків бухгалтерського обліку (статтями фінансової звітності) і центрами відповідальності, бізнес-процесами, що дозволило б отримати релевантну інформацію, необхідну для оцінки ризиків, визначення методів реагування на них та прогнозування розвитку діяльності підприємства.

### **Список використаної літератури:**

1. Скібіцький О.М. Антикризовий менеджмент : навч. Посібник / О. М. Скібіцький. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 568 с.
2. Полянська О. А. Бухгалтерський облік в ризик-орієнтованому управлінні / О. А. Полянська // Актуальні проблеми економіки і торгівлі в сучасних умовах євроінтеграції : матеріали щорічної наукової конференції професорсько-викладацького складу та аспірантів Львівського торговельно-економічного університету. - Львів : вид-во Львівського торговельно-економічного університету, 2017. – 440 с. - С.323-325
3. Управління фінансовими ризиками : навчальний посібник / П. О. Куцик, Т. Г. Васильців та ін. – Львів : Растр-7, 2016. – 320 с.
4. Полянська О. А. Проблемні аспекти побудови системи ризик-орієнтованого бухгалтерського обліку / О. А. Полянська // Фінансово-економічний розвиток України в умовах трансформаційних перетворень : матеріали V всеукраїнської науково-практичної конференції. - Львів : ЛКА, 2015. – 283 с. - С.139-141